

Nieuwsbulletin herstel molen Groote Polder: nummer 3, november 2015

Het heeft even geduurd om dit derde bulletin te kunnen samenstellen. Daar zijn een paar redenen voor. De Bouwvak zat er tussen; da's één. Maar de op stapel staande werkzaamheden werden in de werkplaats van onze molenbouwer Poland in Oterleek uitgevoerd. Aan de Groenedijk te Slochteren bleef het daarom lang en bijna angstwekkend stil. Wel stuurde Poland enkele foto's van de voortgang in het herstel. Die hebben we met genoegen opgenomen in dit bulletin.

In tegenstelling tot de vermeende rust zoals hierboven aangeduid, kwam de boel opeens in een stroomversnelling toen Poland doorgaf dat zij op dinsdag 13 oktober 's ochtends vroeg er zouden zijn met materialen en dat prompt 's middags de beide nieuwe roeden zouden worden gestoken. Dat betekende: fototoestel aan de lader en geïnteresseerden inlichten. De molen zou eindelijk weer richting heuse molen worden hersteld. Tot nu toe was het maar een sneu gezicht ...

Boven: Beide halve roeden worden aan elkaar bevestigd.

Inmiddels is veel en verschillend werk verricht. De hoofdmoot van dit bulletin bestaat daarom uit foto's. Die zeggen immers meer dan duizend woorden. We veroorloven ons wel nu en dan een toelichting.

Veel lees- en kijkplezier.

Lammert Groenewold en Henk Klöpping
molenaars op De Groote Polder.

Met bijzondere dank aan Rob Poland en Vincent Mathlener die voor ons foto's hebben gemaakt toen wij verhinderd waren.

Onze molen krijgt de roeden met volgnummer 2 en 3.

Op transport naar Poland voor het ophekken.

Met ophekken wordt bedoeld dat de wiek als bouw pakket in de werkplaats op maat wordt gemaakt. Ben je later bij de molen een stuk sneller klaar.

Hierboven nog een voorbeeld van het ophekken. Let -evenals bij de andere foto- op het prachtige verloop van de heklatten. Mulders noemen dat een 'zeeg'.

En de foto hierboven laat het zogenaamde voorkeuvelens zien; het gedeelte dat de voorzijde van de kap dichtmaakt. Door het ronde gat steekt straks de askop met wiken.

Hieronder het voorkeuvelens aan de binnenzijde gezien:

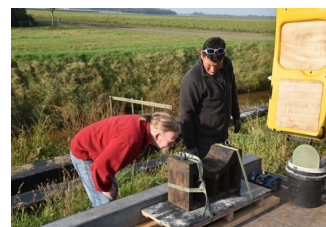

Mooi zichtbaar is de onderste zware balk waar de gietijzeren as met wieken en al natuurlijk op rust straks. We noemen dit een windpeluw (peluw=kussen). Ook zijn de stormluiken (links en rechts van het midden) goed zichtbaar.

Hiernaast verft men het onderste deel van de baard. Waar die straks komt zie je wel op de volgende foto's.

Onder: belangstelling voor onder meer het gietijzeren halslager.

Hoogwerker er bij en aan de slag. De roeden zijn onderweg op een dieplader evenals de kraan die straks de 21 meter lange roeden gaat steken (d.w.z. De roeden worden door de beide askogaten gestoken en stevig bevestigd).

Vorbereidingen om de windpeluw terug te plaatsen.

De passage van een nauwe brug in de bocht van de Groenedijk nam ondanks stuurmanskunst een klein half uur. Zat ie ook nog bijna vast tussen de relingen .. Ach, spannend toch?

De kraan ging een stuk makkelijker langs de brug -is dan ook zichtbaar korter- en dus ook sneller bij de molen. Gelukkig maar. De tijdplanning was al flink opgerekt.

Boven: de kraan ontvouwt zich als een vlinder uit een cocon.

Rechts: de nieuwe buitenroede wordt voorzichtig door het gat van de askop geleid. Het geweld volgt pas wanneer hij in 't midden hangt en met houten wiggen wordt vastgeslagen.

De voorlopig vastgeslagen buitenroede wordt onder een plots verschenen zonnetje horizontaal gezet zodat nu ook de binnenroede gestoken kan worden. De beide roeden worden op een later moment vastgezet zoals behoort. Inzet van een kraan is kostbaar; als er niets zwaars meer gehesen hoeft te worden wordt de kraanmachinist bedankt voor de inzet en zit zijn werk er op.

Het hart klopt in de keel. Het ziet er zowaar al weer als molen uit. We mogen er alleen nog niet bij. (Natuurlijk niet. 't Is nog lang niet klaar).

Links kun je het voorlopig vastzetten zien. De wiggen en worden later nog gezekeerd met spitijzers (term mag je vergeten; mulderslatijn).

Links: en dan gaat het hard. Zoals eerder opgemerkt was het wickenkruis in de werkplaats al eens helemaal afgewerkt. Alle delen zijn daarbij genummerd en dat betekent dat de molenbouwer bij de molen flink kan doorwerken.

Op deze pagina wat stadia van het ophekken. Blijft altijd een bijzonder gezicht.

We besluiten dit bulletin met een woord van dank aan de fondsen en instellingen die bijdragen aan de realisatie van dit zo nodige herstel. Hieronder hun beeldmerk met naam. Realiseert u zich beste lezer dat het beheer en onderhoud van kostbaar monumentaal erfgoed in Nederland bijna volledig van fondsen en (overheids-)instellingen afhangt. Dit geldt niet in het minst voor ons bijzonder molenbezit. Maar ook voor alle helderheid: we benadrukken zeker de bijdragen en giften die uit andere bronnen bij ons binnenkomen!

GEMEENTE SLOCHTEREN

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

De kunst van het geven

BankGiroLoterij
CULTUUR MAAKT JE RIJKER

jbs

STICHTING J.B. SCHOLTENFONDS
Postbus 610
9700 AP Groningen

